

SMĚRNICE č. 2/2006

ZÁSADY PRO ČASOVÉ ROZLIŠENÍ VÝNOSŮ A NÁKLADŮ NA JAMU

Tato směrnice upravuje účtování nákladů a výnosů a jejich časové rozlišení v hlavní a doplňkové činnosti v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví, Českými účetními standardy pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále ZDP), rozhodnutími a smlouvami o poskytnutí dotace.

Článek 1 Základní ustanovení

1. Účetní období pro Janáčkovu akademii múzických umění v Brně (dále jen „JAMU“) se shoduje s kalendářním rokem. JAMU účtuje v soustavě podvojného účetnictví o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření. Veškeré náklady a výnosy účtuje JAMU bez ohledu na okamžik jejich zaplacení nebo přijetí a to zásadně do období s nímž časově a věcně souvisí. Opravy nákladů a výnosů minulých účetních období se účtují na účtech nákladů a výnosů, kterých se týkají. Náhrady vynaložených nákladů minulých účetních období se účtují do výnosů běžného roku.
2. Okamžikem uskutečnění účetního případu je den, ve kterém dojde ke splnění dodávky, platbě závazku, inkasu pohledávky, postoupení pohledávky, vkladu pohledávky, poskytnutí či přijetí zálohy, převzetí dluhu, zjištění manka, schodku, přebytku či škody, pohybu majetku uvnitř JAMU a k dalším skutečnostem vyplývajícím ze zvláštních předpisů nebo z vnitřních poměrů JAMU, které jsou předmětem účetnictví, a které na JAMU nastaly.
3. Při účtování se účtuje do účetního období, do kterého náleží okamžik uskutečnění účetního případu. Pokud se jedná o náklady a výnosy, které se týkají budoucího období, budou tyto časově rozlišeny ve formě příslušných účtů účtového rozvrhu (381 – náklady příštích období, 384 – výnosy příštích období), jak je uvedeno dále.
4. Zohlednění souvislosti účetního případu s účetním obdobím do kterého je třeba účetní doklad zaúčtovat (pokladní doklad, faktura vystavená v následujícím období) je nutno ve správném období vyjádřit interním účetním dokladem v manuálním účetnictví prostřednictvím účtů časového rozlišení (383 – výdaje příštích období, 385 – příjmy příštích období). Skutečná výše výdajů příštích období musí být prokazatelně doložena s tím, že jde o náklad běžného účetního období.

5. Hlediskem pro účtování účetních případů časového rozlišení je skutečnost, že je známý jejich
- titul (věcné vymezení),
  - výše,
  - období, kterého se týkají.
6. Časové rozlišení se nemusí použít, pokud např.:
- jde o nevýznamné částky nepřevyšující hodnotu 20 000,- Kč a jejich ponecháním v nákladech či výnosech bez časového rozlišení není dotčen účel časového rozlišení a prokazatelně se tím nesleduje záměrné upravování hospodářského výsledku. V zásadě lze tento postup uplatnit u částek, které by se časově rozlišovaly jen mezi dvěma účetními obdobími (např. předplatné časopisů a novin, nákup kalendářů, diářů na příští rok),
  - jde o pravidelně se opakující výdaje, popř. příjmy, nepřevyšující hodnotu 40 000,- Kč. Za pravidelně se opakující daňové výdaje, popř. příjmy se považují pravidelně se opakující částky, např. placené pojistné, které se nekryje s kalendářním rokem. Netýká se nevyfakturovaných dodávek za vodu, plyn, elektřinu, teplo, telefony.
7. Časově rozlišovat nelze pokuty, penále, manka a škody, dary a účelové prostředky poskytnuté na dané účetní období.
8. Účty časového rozlišení podléhají inventarizaci a při ní se posuzuje jejich výše a odůvodněnost.

Článek 2

Přechodné účty aktiv a pasiv

381 - Náklady příštích období

Prostřednictvím tohoto účtu se účtují výdaje běžného účetního období, jež se týkají nákladů v příštích obdobích. Účtují se zde například nájemné placené předem, předplatné, autorské honoráře.

Zúčtování nákladů příštích období na příslušný účet nákladů se provede v účetním období, s nímž časově rozlišené náklady věcně a časově souvisejí, a to nejpozději do čtyř let od zaúčtování na účet 381, s výjimkou nájemného a dalších případů vyplývajících ze smluv, resp. platných předpisů.

Zúčtování nákladů v následujících účetních obdobích se účtuje prostřednictvím interního dokladu v manuálním účetnictví.

383 - Výdaje příštích období

Prostřednictvím tohoto účtu se účtují náklady, jež s běžným účetním obdobím souvisejí, avšak výdaj na ně nebyl dosud uskutečněn. Účtuje se zde například nájemné placené pozadu, přijatá plnění ke kterým byly obdrženy faktury v následujícím období s datem vystavení v následujícím období (spotřeba vody, plynu, elektrické energie apod.), pokladní výdaje uskutečněné v následujícím období ale vynaložené na plnění věcně příslušné do běžného období. Náklady se

účetují prostřednictvím interního dokladu v manuálním účetnictví. Termín vystavení interního dokladu se řídí harmonogramem pro účetní závěrku.

384 - Výnosy příštích období

Prostřednictvím tohoto účtu se účtují příjmy běžného účetního období, které hospodářsky patří do výnosů v příštích obdobích. Účetují se zde například poplatky za přijímací řízení přijaté v předcházejícím účetním období, školné, konferenční a jiné účastnické poplatky, přijatá nájemné, které věcně souvisí i s příštím účetním obdobím.

385 - Příjmy příštích období

Prostřednictvím tohoto účtu se účtují výnosy, které souvisejí s běžným účetním obdobím, avšak nebyly dosud vyúčtovány jako pohledávky. Účetují se zde například školné, konferenční a jiné účastnické poplatky, které jsou výnosem běžného účetního období, ale uhrazené v následujícím období (pokud je známý titul, výše a období, kterého se týkají), úroky z vkladových účtů (úroky budou rozděleny do minulého a následujícího období v závislosti na uplynulém počtu dnů v každém z těchto období).

Článek 3 Časové rozlišení v širším pojetí

1. Do časového rozlišení v širším pojetí lze zahrnout dohadné účty aktivní (účet 388) a pasivní (účet 389). U těchto účtů většinou neznáme současně všechny tři nutné skutečnosti, tzn. obvykle známe účel (titul), ale nevíme přesně hodnotovou výši (částku), popř. období čerpání.
2. Dohadné účty jsou v zásadě pohledávky nebo závazky neurčité výše, které věcně souvisejí s výnosy, náklady či s rozvahovými položkami (aktivy) právě minulého účetního období. Účelem jejich použití je proúčtovat do příslušného účetního období veškeré známé a uskutečněné hospodářské operace, které ovlivnily náklady, výnosy nebo aktiva JAMU, a které nebyly z formálního či časového důvodu fakturovány. Při stanovení hodnotové výše dohadného účtu se vychází z dostupných skutečností, jako např. smlouvy, dohody, obvyklé ceny, předešlé dodávky, stav měřidel k rozvahovému datu, výše záloh atd. Podklady pro stanovení částky musí být součástí účetního dokladu.

Dohadné účty mají podobný charakter jako účty pohledávek a závazků. Liší se však od nich tím, že jsou neurčité výše.

388 - Dohadný účet aktivní

Příkladem dohadných účtů aktivních lze uvést pohledávku za splněnou službu, na kterou nebyla vydána faktura z důvodů nesjednaných cen, nebo pohledávky z dodávek, jejichž vyúčtování závisí na stavu měřidla, jehož výše nebyla k rozvahovému dni známa, či pohledávka za pojišťovnou z důvodu nevyřízené pojistné události.

389 - Dohadný účet pasivní

Příkladem dohadných účtů pasivních jsou nevyfakturované přijaté dodávky, pokud období fakturace následuje po termínu pro roční účetní závěrku. Účtuje se zde vždy spotřeba vody, plynu, elektrické energie a tepla, telefony. Tam, kde se platí zálohy bude jako dohadná položka proúčtována výše zálohy související s uplynulým účetním obdobím, případně po úpravě o DPH. V případech, kdy se neplatí zálohy, bude vytvořena dohadná položka podle faktury vystavené za stejné období předcházejícího účetního období, pokud se významně nezměnily podmínky daného plnění.

Příklad účetního provedení:

<i>Účtování na konci účetního období</i>	<i>MD</i>	<i>DAL</i>
<i>Nevyúčtované závazky z běžného účetního období (tzv. nevyfakturované dodávky)</i>	<i>úct. tř.5</i>	<i>389</i>
<i>Účtování v následujícím roce</i>		
<i>a) dohadná položka byla nižší než částka faktury</i>		
<i>zúčtování dohadné položky ve vytvořené výši</i>	<i>389</i>	<i>321</i>
<i>doúčtování rozdílu do výše skutečných nákladů</i>	<i>úct. tř. 5</i>	<i>321</i>
<i>úhrada faktury (výpis z banky)</i>	<i>321</i>	<i>221</i>
<i>b) dohadná položka byla vyšší než částka faktury</i>		
<i>zúčtování dohadné položky ve vytvořené výši</i>	<i>389</i>	<i>321</i>
<i>doúčtování rozdílu do výše skutečných nákladů</i>	<i>389</i>	<i>úct. tř.5</i>
<i>úhrada faktury (výpis z banky)</i>	<i>321</i>	<i>221</i>

Chybný odhad dohadné položky není důvodem pro daňové zpochybnění odhadované částky, pokud tento odhad byl proveden na základě dostupných informací.

Článek 4 Závěrečná ustanovení

Pravidla uvedená v této směrnici se použijí pro účtování za rok 2006 a následující účetní období ve smyslu čl. 2 odst. 1 směrnice.

Tato směrnice nabývá platnosti a účinnosti dne 1. července 2006

V Brně dne 12. června 2006

JUDr. Lenka Valová, v.r.
kvestorka